

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาการพัฒนาชุมชน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	8
1. ชื่อหลักสูตร.....	8
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา.....	8
3. วิชาเอก.....	8
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร.....	8
5. รูปแบบของหลักสูตร.....	8
5.1 รูปแบบ.....	8
5.2 ภาษาที่ใช้.....	8
5.3 การรับเข้าศึกษา.....	9
5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น.....	9
5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา.....	9
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร.....	9
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน.....	9
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา.....	9
9. ชื่อ – นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษา ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร.....	10
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน.....	10
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการ วางแผนหลักสูตร.....	10
11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ.....	10
11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม.....	11
12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยว ข้องกับพันธกิจของสถาบัน.....	11
12.1 การพัฒนาสถาบัน.....	11

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน.....	12
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน.	12
13.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยภาควิชา/ภาควิชาอื่นของสถาบัน	12
13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน	12
13.3 แผนบริหารจัดการ.....	12
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	13
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	13
1.1 ปรัชญา.....	13
1.2 วัตถุประสงค์.....	13
2. แผนพัฒนาปรับปรุง.....	13
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร.....	15
1. ระบบการจัดการศึกษา.....	15
ภาคปกติ.....	15
2. การดำเนินการหลักสูตร.....	15
2.1 วัน – เวลา ในการดำเนินการเรียนการสอน.....	15
2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา.....	15
2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า.....	15
2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาใน ข้อ 2.3.....	15
2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา 5 ปี.....	16
2.6 งบประมาณตามแผน.....	16
2.7 ระบบการศึกษา.....	16
2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้าม มหาวิทยาลัย.....	16

สารบัญ (ต่อ)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน.....	17
3.1 หลักสูตร.....	17
3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร.....	17
3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร.....	17
3.1.3 รายวิชา.....	17
3.1.4 แผนการศึกษา.....	24
3.1.5 คำอธิบายรายวิชา.....	28
3.2 ชื่อ – สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์	
3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร.....	46
3.2.2 อาจารย์ประจำ.....	47
3.2.3 อาจารย์พิเศษ.....	48
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา).....	48
4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม.....	48
4.2 ช่วงเวลา.....	49
4.3 การจัดเวลาและตารางสอน.....	49
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย.....	49
5.1 คำอธิบายโดยย่อ.....	49
5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้.....	49
5.3 ช่วงเวลา.....	49
5.4 จำนวนหน่วยกิต.....	49
5.5 การเตรียมการ.....	49
5.6 กระบวนการประเมินผล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล.....	51
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา.....	51
2. การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน.....	52
2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....	52
2.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน.....	53
2.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม.....	53
2.2.2 ด้านความรู้.....	54
2.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา.....	54
2.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	55
2.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้	
เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	55
3. แผนที่แสดงความกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จาก	
หลักสูตรสู่วิชา (Curriculum Mapping).....	56
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา.....	68
1. กฏระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด).....	68
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา.....	68
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร.....	69
หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์.....	70
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่.....	70
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์.....	70
2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและ	
ประเมินผล.....	70
2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ.....	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร.....	71
1. การบริหารหลักสูตร.....	71
2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน.....	73
2.1 การบริหารงบประมาณ.....	73
2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม.....	73
2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม.....	73
2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร.....	73
3. การบริหารคณาจารย์.....	74
3.1 การรับอาจารย์ใหม่.....	74
3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและ ทบทวนหลักสูตร.....	74
3.3 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ.....	74
4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน.....	75
4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง.....	75
4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน.....	75
5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา.....	75
5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่น ๆ แก่นักศึกษา.....	75
5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา.....	75
6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของ ผู้ใช้บัณฑิต.....	75
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators).....	76
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	77
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน.....	77
1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน.....	77
1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม.....	77
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร.....	77
4. การทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง.....	78
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่างและวิพากษ์หลักสูตร	79
ภาคผนวก ข คำสั่งแต่งตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตร.....	86
ภาคผนวก ค รายงานผลการประชุมของคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร.....	91
ภาคผนวก ง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548.....	98
ภาคผนวก จ ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยการโอนผลการ เรียนและการเทียบโอนรายวิชา จากการศึกษาในระบบ ระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2549.....	110
ภาคผนวก ฉ ระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยการเทียบโอน รายวิชาจากการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549.....	114
ภาคผนวก ช ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เรื่องระบบรหัสรายวิชา ของหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	118
ภาคผนวก ซ เอกสารผลการประเมินการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ฌ ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรปี พ.ศ. 2548 กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554	134
ภาคผนวก ฎ คุณสมบัติของนักศึกษา เมื่อผ่านการศึกษาในแต่ละระดับชั้นปี.	140
ภาคผนวก ฏ ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	143

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
Bachelor of Arts Program in Community Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรบัณฑิต (การพัฒนาชุมชน)
: Bachelor of Arts (Community Development)

ชื่อย่อ : ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน)
: B.A. (Community Development)

3. วิชาเอก การพัฒนาชุมชน

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

127 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1. รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

5.2. ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.3. การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศ ที่สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งภาคปกติ และภาคพิเศษ

5.4. ความร่วมมือกับสถาบัน/องค์กรอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

- หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555
- คณะกรรมการสภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ให้ความเห็นชอบในการนำเสนอหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่...1...../...55....วันที่...26....เดือน ...มกราคม..... พ.ศ. 2555
- คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เห็นชอบในการนำเสนอหลักสูตรในการประชุม ครั้งที่...../ 2555 วันที่.....เดือน ..... พ.ศ. 2555
- เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1 / 2555

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการพัฒนารวมชน ปี พ.ศ. 2557

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

1. นักพัฒนารวมชน
2. นักวิชาการพัฒนาสังคม
3. นักวิชาการพัฒนารวมชน
4. ผู้ช่วยนักวิจัย
5. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
6. นักพัฒนาอิสระ
7. นักประเมินโครงการ
8. นักฝึกอบรม

9. ชื่อ เลขประจำตัวบัตรประชาชนตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	วุฒิการศึกษา (วุฒิสถูสุด)	ปีที่สำเร็จการศึกษา
1	นายจรูญ คำทิพย์	3539800033947	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	M.Ed.(Teacher Education) Sardar patel University กศ.บ.(สังคมศึกษา) วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก	2522 2516
2	นางสาวนิศากร สนามเขต	3540100101445	อาจารย์	ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม) สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร	2550 2547
3	นายประพันธ์ แจ่มเยี่ยม	3530700330631	อาจารย์	พช.ม.(การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รป.บ.(รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วท.บ.(คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร	2546 2543 2536
4	นางสาววรรณิ ทองระขี้	3670701058209	อาจารย์	พช.ม.(การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศศ.บ.(การพัฒนาชุมชน) สถาบันราชภัฏนครสวรรค์	2548 2544
5	นางสาวสุดารัตน์ รอดบุญส่ง	3530100813534	อาจารย์	ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549 2545

หมายเหตุ : หมายเลข 2, 3 และ 4 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ที่พิจารณาในการวางแผนหลักสูตรเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการพัฒนาอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทัน ต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจ โดยจะต้องมีการบูรณาการความรู้ทางสังคมศาสตร์อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาและการสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์ทางสังคม ให้เหมาะสมกับการพัฒนาทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อสร้างบุคลากรให้เป็นนักพัฒนาที่พร้อมทุกด้าน

11.2. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ที่พิจารณาในการร่างหลักสูตรนั้นได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ โดยหลักสูตรนี้จะหลอมรวมองค์ความรู้ทางการพัฒนาชุมชนและสังคม ให้บังเกิดผลเชิงประจักษ์ในการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาสังคมโดยเป็นไปในลักษณะที่เป็นกระบวนการ ขยายความรู้ให้สามารถต่อยอดไปสู่กระบวนการ การพัฒนาที่อาจเปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเป็นการเปลี่ยนแปลง เชิงระบบเชื่อมโยงไปสู่ทุกภาคส่วนของสังคม การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องถึงพร้อมไปด้วยศาสตร์ทางสังคมที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การสร้างบุคลากร ที่มีจิตสำนึกสาธารณะ กระตุ้นการมีส่วนร่วมให้เกิดในชุมชน สังคมทุกระดับ อีกทั้งเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม และทัศนคติที่ดี ทำให้การพัฒนาสังคมเป็นไปอย่างมีศักยภาพสูงสุด

12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1. การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรนี้เกิดขึ้นมาจากความต้องการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. 2548 ให้มีลักษณะบูรณาการองค์ความรู้ด้านสังคม วัฒนธรรมชุมชน เศรษฐกิจ การเมือง การวางแผนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน ภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชน ตลอดจนเทคนิคในการบริหารใหม่ ๆ ที่เป็นเครื่องมือในการบริหารงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ โดยให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชนในปัจจุบัน และความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนมุ่งสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในด้านการบริหารงานพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม

ร่วม อันจะเป็นการสนับสนุนการพัฒนาวัฒนธรรม ภูมิปัญญา เศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ควบคู่กับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการ

12.2. ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอย่างมีผลลัพท์ในปัจจุบันกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเข้ากับ การวิจัย การบริการวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทำให้หลักสูตรเน้นการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างบูรณาการ อีกทั้งมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติการจริงและเรียนรู้ร่วมกับชุมชนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมไทย เพื่อความกลมกลืนในการบูรณาการองค์ความรู้หล่อหลอมให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพกลับคืนสู่สังคมไทย

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

- รายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

- รายวิชาในหมวดวิชาเลือกเสรี ได้แก่ คณะครุศาสตร์ รับผิดชอบสอนวิชา 2562503

จิตวิทยาทางสังคม 3 (3-0-6) หลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ รับผิดชอบสอนวิชา 2561104กฎหมายสำหรับนักพัฒนา 3 (3-0-6) หลักสูตรสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ รับผิดชอบสอนวิชา 2532308 การจัดการสารสนเทศชุมชน 3 (2-2-5) หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รับผิดชอบสอนวิชา 2552101 การปกครองท้องถิ่นไทย 3 (3-0-6)

- รายวิชาเฉพาะด้านบังคับ ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ รับผิดชอบสอนวิชา 3561101 องค์การและการจัดการ 3 (3-0-6)

13.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนในภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

หมวดวิชาเลือกเสรี

13.3 การบริหารจัดการ

13.3.1 แต่งตั้งผู้ประสานงานหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล

13.3.2 มอบหมายคณะกรรมการประจำหลักสูตรสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และบูรณาการการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น องค์กร ภาคีบนพื้นฐาน คุณธรรม จริยธรรม ใฝ่รู้และมีจิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตการพัฒนาชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังนี้

1.2.1 มีความรู้ ทักษะ วิสัยทัศน์ คุณธรรม และจริยธรรม มีศักยภาพในการดำรงชีวิตและ เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน

1.2.2 มีความสามารถทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติในการเข้าไปมีส่วนร่วมทำงานด้านการ พัฒนาชุมชนท้องถิ่น-สังคมและระดับชาติได้เป็นอย่างดี

1.2.3 มีจิตสาธารณะและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สู่ การปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนได้อย่างแท้จริง

1.2.4 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือ สำหรับนักพัฒนา เพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคมได้เป็นอย่างดี

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนา ชุมชนให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และตรงตามความต้องการของ บัณฑิตและตลาดแรงงาน	- ติดตามประเมินหลักสูตรทุก 5 ปี	- รายงานผลการประเมิน หลักสูตร
- ปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการ ของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงใน ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	- รายงานผลการประเมิน ความพึงพอใจในของผู้ใช้ บัณฑิต

2. แผนพัฒนาปรับปรุง (ต่อ)

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- แผนการพัฒนาทักษะการ สอน/การประเมินของอาจารย์ ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน	- พัฒนาทักษะการสอนของ อาจารย์ที่เน้นการสอนโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมในการ ระดมความคิด และพัฒนาด้าน คุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ทักษะใน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	- ระดับความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อทักษะการสอน ของอาจารย์ที่มุ่งผลการเรียนรู้ ทั้ง 5 ด้าน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

ภาคปกติ

1.1. ระบบ

การจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาค ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก ง)

1.2. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3. การเทียบโอนหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1. วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1   เดือนมิถุนายน   ถึง   เดือนกันยายน

ภาคการศึกษาที่ 2   เดือนพฤศจิกายน   ถึง   เดือนกุมภาพันธ์

2.2. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก ง)

2.3. ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านวิชาการค่อนข้างต่ำ นักศึกษาบางคนไม่ได้ตั้งใจมาเรียนสาขานี้โดยตรง ไม่เข้าใจแก่นของศาสตร์ทางการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง

2.4. กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

จัดให้มีการเรียนการสอนเสริมนอกเวลาโดยเฉพาะสิ่งที่จำเป็นต้องใช้เป็นพื้นฐานในการเรียน โดยเน้นการลงพื้นที่จริงเพื่อเรียนรู้การดำเนินงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมเพื่อปรับทัศนคติในการเรียนสาขาการพัฒนาชุมชน ตลอดจนการหนุนเสริมทักษะการใช้เทคนิคเครื่องมือในงานพัฒนาชุมชน อาทิ เครื่องมือ 7 อย่างสำหรับศึกษาชุมชน การเขียน Mind Map เทคนิคการจัดสนทนากลุ่ม การโปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ Point Asia, Mind Manager, สังคมมิติ (Sociometry) เป็นต้น

2.5. แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2555	2556	2557	2558	2559
ชั้นปีที่ 1	40	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 2	-	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 3	-	-	40	40	40
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	40	40
รวม	40	80	120	160	160
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				40	40

2.6. งบประมาณตามแผน

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	2555	2556	2557	2558	2559
ค่าตอบแทน	200,000	350,000	450,000	600,000	600,000
ค่าใช้สอย	200,000	300,000	400,000	500,000	550,000
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่นๆ	150,000	200,000	300,000	450,000	550,000
รวมงบดำเนินงาน	550,000	850,000	1,150,000	1,550,000	1,700,000
ค่าครุภัณฑ์	150,000	200,000	150,000	200,000	200,000
ค่าสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-
รวมงบลงทุน	150,000	200,000	150,000	200,000	200,000
รวมทั้งสิ้น	700,000	1,050,000	1,300,000	1,750,000	1,900,000

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตนักศึกษาตามหลักสูตร ต่อ 1 คน ต่อปี เป็นเงิน 20,000 บาท

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตนักศึกษาตามหลักสูตร ต่อ 40 คน ต่อปี เป็นเงิน 800,000 บาท

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตนักศึกษาตามหลักสูตร ต่อ 40 คน ต่อ 4 ปี เป็นเงิน 3,200,000 บาท

2.7. ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก ง)

2.8. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการโอนผลการเรียนและการเทียบโอนรายวิชาจากการศึกษาในระบบระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549 (ภาคผนวก จ)

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ระบุจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาในแต่ละแบบที่สัมพันธ์กับการเลือกเรียนของนักศึกษา ซึ่งกำหนดเป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา และสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ

3.1. หลักสูตร

3.1.1. จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต

3.1.2. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ก. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
บังคับเรียน	18 หน่วยกิต
เลือกเรียน ไม่น้อยกว่า	12 หน่วยกิต

ให้เลือกรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปจากกลุ่มวิชาต่างๆ ให้ครบ 30 หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องมีรายวิชาภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตร รวมแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ข. หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า	91 หน่วยกิต
1) เฉพาะด้านบังคับ	54 หน่วยกิต
2) เฉพาะด้าน เลือกไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
3) วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต

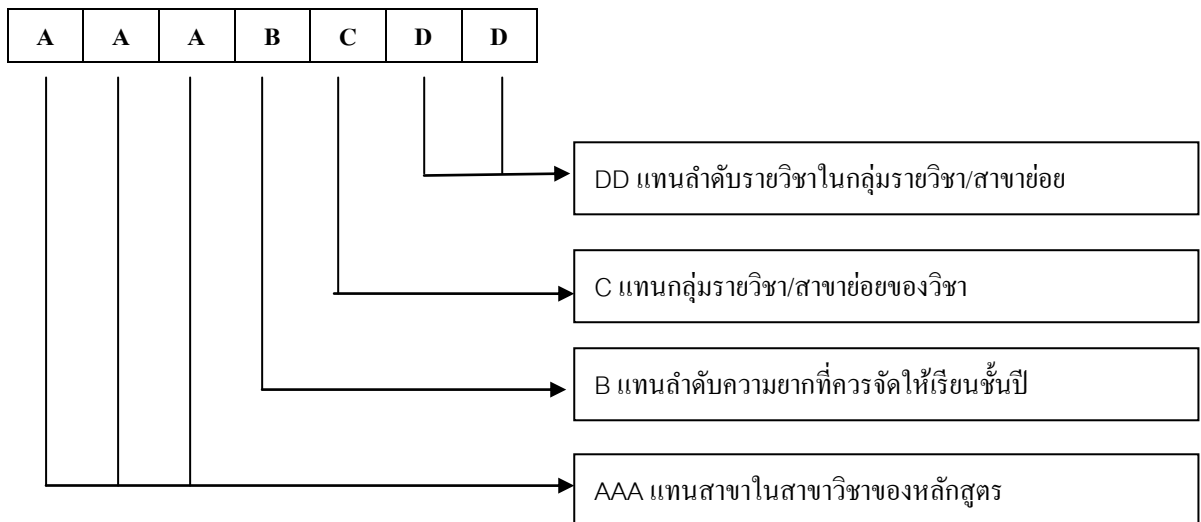
3.1.3. รายวิชา

- รหัสวิชา

ในการกำหนดรหัสวิชาสามตัวแรกตามหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์มี 12 สาขาวิชา แตกต่างกันแต่ละสาขาวิชาและจำแนกออกเป็นสาขาย่อยอีก ในการจำแนกสาขาจะยึดหลักการจำแนกของ ISCED (International Standard Classification of Education) โดยมีรายละเอียดดังนี้

253 แทนสาขาในสาขาการพัฒนารวมชน

ในการสร้างรหัสวิชาเป็นระบบตัวเลข 7 หลัก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์มีระบบและความหมายดังนี้

ตัวอย่าง

รหัส	รายวิชา	
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
2531303	การพัฒนาชนบทและเมือง	3 (2-2-5)
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน	3 (2-2-5)

จากตัวอย่างรายวิชาข้างต้น

253---- หมายถึง รายวิชาในสาขาการพัฒนาชุมชน
ตัวเลขหลักที่สี่ในที่นี้จะมีค่าเป็น 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 ใดอย่างหนึ่งในหลักสูตร

ปริญญาตรี 4 ปี

2531---	หมายถึง	รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 1
2532---	หมายถึง	รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 2
2533---	หมายถึง	รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 3
2534---	หมายถึง	รายวิชาที่มีระดับความยากควรจัดให้เรียนชั้นปีที่ 4

ตัวเลขหลักที่หกและเจ็ด แทนลำดับที่ของวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาย่อยต่างๆ เช่น

253-01	หมายถึง	รายวิชาลำดับที่ 1 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี
253-02	หมายถึง	รายวิชาลำดับที่ 2 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี
253-03	หมายถึง	รายวิชาลำดับที่ 3 ในกลุ่มวิชาและระดับชั้นปี

ตัวอย่าง รายวิชา 2533310 การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5) หมายถึง รายวิชาการพัฒนาชุมชน ระดับความยากหรือควรจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 4 อยู่ในกลุ่มวิชาเฉพาะ ลำดับรายวิชาที่ 10 มีจำนวน 3 หน่วยกิต แบ่งเป็นเวลาทฤษฎี 2 คาบต่อสัปดาห์ เวลาปฏิบัติ 2 คาบต่อสัปดาห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 5 คาบต่อสัปดาห์ และไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ตลอดภาคเรียน

- รายวิชา

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 18 หน่วยกิต

1.1 บังคับเรียนในกลุ่มต่อไปนี้

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และภาษา

1500103	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้ English for Learning Skills	3(3-0-6)
1500106	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communication	3(2-2-5)
1500107	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication	3(3-0-6)
2500105	ท้องถิ่นของเรา Our Community	3(2-2-5)
2500107	การพัฒนาทักษะชีวิต Life Skills Development	3(2-2-5)

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

4000115	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นสูง Information Technology for A Study Skills	3(2-2-5)
---------	--	----------

1.2 ให้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาสังคม มนุษยศาสตร์ และภาษา

1500109	ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ English for Specific Purposes	3(3-0-6)
1500110	ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ English for Academic Purposes	3(3-0-6)
2000102	สุนทรียภาพของชีวิต Aesthetic Appreciation	3(3-0-6)
2500106	สังคมไทยกับโลกาภิวัตน์ Thai Society and Globalization	3(3-0-6)
2500108	กฎหมายในชีวิตประจำวัน Law for Daily Life	3(3-0-6)
2500109	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม Man and Environment	3(3-0-6)

3500101	เศรษฐศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข Economics for Happy Living	3(3-0-6)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์		
4000105	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต Science for Quality of Life	3(3-0-6)
4000109	วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ Exercise Science for Health	3(2-2-5)
4000114	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Mathematics in Daily Life	3(3-0-6)
5500101	เทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต Royal – Initiated Technology for Quality of Live Development	3(2-2-5)
5000110	พืชพรรณเพื่อชีวิต Plant for Life	3(2-2-5)

ให้เลือกเรียนรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป ให้ครบ 30 หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องมีรายวิชาภาษาอังกฤษตลอดหลักสูตร รวมแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ข. หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 91 หน่วยกิต
1) วิชาเฉพาะด้านบังคับ 54 หน่วยกิต

2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน Anthropology and Sociology in Community Development	3(3-0-6)
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน Theory and Principle of Community Development	3(3-0-6)
2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน Strategies and Process of Community Development	3(2-2-5)
2531303	การพัฒนาชนบทและเมือง Rural and Urban Development	3(2-2-5)
2532104	ชุมชนศึกษา Community Study	3(2-2-5)

2532206	สวัสดิการชุมชน Community Welfare	3(2-2-5)
2532304	การพัฒนาศักยภาพของบุคคลและกลุ่ม The Development of Group and Individual Potential	3(2-2-5)
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน Analysis and Rearrange Need of Community Problem	3(2-2-5)
2532308	การจัดการระบบสารสนเทศชุมชน Community Information System Management	3(2-2-5)
2532310	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน Planning and Administration Community Development	3(2-2-5)
2533310	การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน Program Evaluation Community Development	3(2-2-5)
2533401	ประชาคมอาเซียนและชายแดนศึกษา ASEAN Community and Border Study	3(2-2-5)
2533402	กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน Community Empowerment Process	3(2-2-5)
2533901	สถิติและการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistics and Using Program Computer for Social Research	3(2-2-5)
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน Seminar on Problems in Community Development	3(2-2-5)
2534903	ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน Research Methodology in Development Community	3(2-2-5)
2552101	การปกครองท้องถิ่นไทย Thai Local Government	3(3-0-6)
2561104	กฎหมายสำหรับนักพัฒนา Law for Development Worker	3(3-0-6)

2) เฉพาะด้านเลือก ให้เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า		30 หน่วยกิต
2522302	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น Local History	3(2-2-5)
2523204	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development	3(2-2-5)
2531103	ทฤษฎีและกระบวนการวิเคราะห์ความขัดแย้ง Theory and Conflict Analysis Process	3(2-2-5)
2531105	สังคมและการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมไทย Society and Social Change and Thai Culture	3(3-0-6)
2531204	การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทย กับการพัฒนา Thai Economic, Social and Political Analysis for Development	3(3-0-6)
2532201	เทคนิคการจัดการความขัดแย้ง Conflict Management Techniques	3(2-2-5)
2532205	ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา Population Studies for Development	3(3-0-6)
2532403	ประชาคมกับการพัฒนา Civil Society and Development	3(3-0-6)
2532404	การสื่อสารเพื่อการพัฒนา Communication for Community Development	3(2-2-5)
2532406	สันติศึกษากับการพัฒนา Peace Study and Development	3(3-0-6)
2533403	การจัดการตนเองของชุมชน Community Self Management	3(2-2-5)
2533404	เศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพัฒนา Community Economics for Development	3(2-2-5)
2533405	บทบาทหญิง-ชายกับการพัฒนา Gender Roles and Development	3(3-0-6)

2533406	สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาชุมชน Environment and Community Developments	3(2-2-5)
2534401	การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน Disaster Management by Community	3(2-2-5)
2534407	สิทธิเสรีภาพกับการพัฒนาชุมชน Rights, Freedom and Community Development	3(2-2-5)
2534904	เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา Techning Techniques for Development	3(2-2-5)

2. วิชาชีพ เรียน ให้เลือกเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งต่อไปนี้ 7 หน่วยกิต

2.1) วิชาสหกิจศึกษา

2533801	การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน Preparation for Cooperative Education in Community Development	1(1-0-2)
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน Cooperative Education for in Community Development	6(0-36-0)

2.2) วิชาฝึกประสบการณ์

2533803	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการพัฒนาชุมชน Preparation for Professional Experience in Community Development	1(1-0-2)
2534803	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการพัฒนาชุมชน Field Experience in Community Development	6(0-36-0)

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

ให้เลือกจากรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนในหลักสูตร โดยไม่นับหน่วยกิต ในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของสาขาวิชานี้

3.1.4 แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)	
2531302	การปกครองท้องถิ่นไทย	3 (3-0-6)	
2561104	กฎหมายสำหรับนักพัฒนา	3 (3-0-6)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
2531303	การพัฒนาชนบทและเมือง	3 (3-0-6)	
2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (3-0-6)	
		3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
2532104	ชุมชนศึกษา	3 (2-2-5)	
2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
2532304	การพัฒนาศักยภาพของบุคคลและกลุ่ม	3 (2-2-5)	
2532307	การวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและทุนทางสังคม	3 (2-2-5)	
2532308	การจัดการระบบสารสนเทศชุมชน	3 (2-2-5)	
xxxxxxx	รายวิชาเลือกเสรี	3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี - ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาศึกษาทั่วไป	3 (x-x-x)	
2533310	การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)	
2532310	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)	
252xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
xxxxxxx	รายวิชาเลือกเสรี	3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี- ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)	วิชาบังคับ ก่อน
2533402	กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน	3 (2-2-5)	
2532206	สวัสดิการชุมชน	3 (2-2-5)	
2533401	ประชาคมอาเซียนและชายแดนศึกษา	3 (2-2-5)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)	
รวม		18 หน่วยกิต	

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
2534903	ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
2533901	สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
253xxxx	วิชาเลือก	3 (x-x-x)
2533801	การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน (หรือ)	1 (1-0-2)
2533803	การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพอการพัฒนาชุมชน	1 (1-0-2)
รวม		13 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ - ศึกษาด้วยตนเอง)
2534801	สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน (หรือ)	6 (0-36-0)
2534803	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพอการพัฒนาชุมชน	6 (0-36-0)
รวม		6 หน่วยกิต

* ในแต่ละภาคการศึกษาให้นักศึกษาทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยให้นักศึกษาทำกิจกรรม
ในองค์กรและชุมชน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมและอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
1500103	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้ English for Learning Skills พัฒนาผู้เรียนมีทักษะในกระบวนการอ่าน โดยบูรณาการทั้งด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี งานอดิเรก กีฬา ข่าวดัง และปัญหาสังคม โดยใช้เทคนิคการอ่านที่สูงขึ้น การอ่านเพื่อหาหัวข้อเรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และรายละเอียด ให้สามารถเขียนสรุปความเพื่อรายงานข้อความจากสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้โดยเน้นทักษะการอ่านและการสืบค้น	3(3-0-6)
1500106	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai for Communication ความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นเครื่องมือสื่อสาร ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน หลักการใช้คำ สำนวนไทยเพื่อการสื่อสาร การฝึกทักษะการรับสาร ด้วยการดู การฟัง การอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ ปฏิบัติการส่งสารด้วยการพูดการเขียน อย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ	3(2-2-5)
1500107	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English for Communication เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แบบบูรณาการ โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมในห้องเรียนพัฒนาความมั่นใจของผู้เรียนในการฟังและการพูด โดยผ่านกระบวนการคิดที่เป็นขั้นตอน เรียนรู้และเข้าใจการพูดภาษาอังกฤษในบริบทที่หลากหลาย และสามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2500105	ท้องถิ่นของเรา Our Community	3(2-2-5)
	<p>ศึกษานโยบาย ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดอุดรดิษฐ์แพร่ และ น่าน ตลอดจนศึกษาถึงบุคคลสำคัญของท้องถิ่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้ศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อันนำไปสู่ความภาคภูมิใจและความสมานฉันท์ ประองคองในท้องถิ่น เรียนรู้สถานที่สำคัญและปฏิบัติแหล่งเรียนรู้ของท้องถิ่น เก็บข้อมูลภาคสนาม ด้านวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนศึกษาสภาพปัญหาของท้องถิ่น ผลกระทบและแนวทางแก้ไข</p>	
2500107	การพัฒนาทักษะชีวิต Life Skills Development	3(2-2-5)
	<p>ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความจริงของชีวิตตามโลกทัศน์ทางปรัชญาและศาสนา หลักคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ปัจจัยและองค์ประกอบของพฤติกรรมมนุษย์ การพัฒนาตนเอง การพัฒนาทักษะการวางแผนชีวิต การเรียนรู้และเข้าใจตนเองในด้านการคิดและการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ การคบเพื่อน ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม กระบวนการเรียนรู้ เรื่องเพศอย่างรอบด้าน การฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชีวิตและการทำงาน การนำหลักการ และทฤษฎีไปใช้ในการดำรงชีวิตเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายอย่างมีความสุข</p>	

รหัสวิชา   ชื่อวิชา   หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

4000115 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ

3(2-2-5)

Information Technology for Study Skills

ศึกษาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลและผลกระทบต่อชีวิตและสังคม การใช้เครื่องและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผลข้อมูล การจัดการและการใช้ข้อมูล การใช้โปรแกรมระบบและโปรแกรมประยุกต์เพื่อการสืบค้นข้อมูล การแสวงหาความรู้จากฐานข้อมูล และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บนระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือสื่อชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการเคารพสิทธิ และทรัพย์สินทางปัญญา และความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งให้บริการสารสนเทศ ระบบจัดเก็บ และค้นคว้าสารสนเทศ การใช้งานและเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล ห้องสมุด การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามรูปแบบมาตรฐานสากล ตลอดจนการจัดทำรายงาน ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

1500109 ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

3(3-0-6)

English for Specific Purposes

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทางด้านธุรกิจ มนุษยศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ ความรู้ทั่วไปและเรื่องที่น่าสนใจในปัจจุบัน โดยเน้นความรู้เรื่อง โครงสร้าง คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น ๆ รวมทั้งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่ได้เรียนในการนำเสนองานวิจัย

1500110 ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ 3

3(3-0-6)

English for Academic Purposes

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในบริบททางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาของผู้เรียน ศึกษาโครงสร้าง การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ ในรูปแบบที่เป็นทางการได้ตลอดจนการเรียนรู้ ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียน นำไปสู่การสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย และจิตพิสัย ฝึกการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่องานและจิตพิสัย ฝึกการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่องานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2000102	สุนทรียภาพของชีวิต Aesthetic Appreciation ศึกษาและจำแนกข้อมูลในศาสตร์ทางความงาม ความหมายของสุนทรียศาสตร์เชิงการคิด กับสุนทรียศาสตร์เชิงพฤติกรรมโดยสังเขป ความสำคัญของการรับรู้กับความเป็นมาของศาสตร์ทางการเห็น ศาสตร์ทางการได้ยิน และศาสตร์ทางการเคลื่อนไหว ผู้ทัศนศิลป์ ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้เชิงคุณค่าจาก (1) ระดับการรำลึก (2) ผ่านขั้นตอนความคุ้นเคย (3) นำเข้าสู่ขั้นความซาบซึ้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ของความซาบซึ้งทางสุนทรียภาพ	3(3-0-6)
2500106	สังคมไทยกับโลกาภิวัตน์ Thai Society and Globalization ศึกษาอารยธรรมของมนุษยชาติ สภาพทั่วไปของสังคมไทย วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมไทย แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความภาคภูมิใจอันนำไปสู่ความรัก ความสามัคคีและความสามัคคีที่ปรองดองในสังคมผลกระทบบจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสังคมโลกในช่วงเวลาต่าง ๆ ตั้งแต่ก่อนสมัยใหม่จนถึงสมัยปัจจุบัน	3(3-0-6)
2500108	กฎหมายในชีวิตประจำวัน Law for Daily Life ความหมาย ประเภท ที่มา หลักทั่วไปของกฎหมาย ความสำคัญของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา การนำหลักกฎหมายไปใช้ในชีวิตประจำวัน สิทธิพื้นฐาน หน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม ข้อควรปฏิบัติ ฝึกใช้กฎหมายแก้ปัญหาในสถานการณ์กรณีศึกษาต่าง ๆ	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2500109	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม Man and Environment ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมบนแนวคิดพื้นฐานด้านระบบนิเวศ ประชากร การตั้งถิ่นฐาน คุณภาพชีวิต ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม ป้องกันและการรักษาสิ่งแวดล้อม แนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมือง การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนและจริยธรรมสิ่งแวดล้อม	3(3-0-6)
3500101	เศรษฐศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข Economics for Happy Living ศึกษาบทบาททางเศรษฐกิจตลอดจนประเด็นร่วมสมัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญกับการดำเนินชีวิตประจำวันที่ดีมีความสุขของมนุษย์ในสังคมเศรษฐกิจระดับครัวเรือน ชุมชน และสังคมรวมทั้งสามารถนำหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการเป็นผู้บริโภคอย่างมีเหตุผล หรือผู้ประกอบการได้โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อที่มีต่อสังคมเพื่อให้ ครัวเรือน ชุมชน และสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข	3(3-0-6)
4000105	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต Science for Quality of Life ศึกษาความหมายและความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การประยุกต์ใช้กระบวนการ การทางวิทยาศาสตร์และหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินชีวิตรวมทั้งการใช้พลังงานและสารเคมีในชีวิตประจำวัน ผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่น ทราบองค์ประกอบในการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย มีความรู้ในเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพและการใช้ยาในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
4000114	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน Mathematics in Daily Life การให้เหตุผลเชิงตรรกะ การเก็บรวบรวม การนำเสนอ การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล ดอกเบี้ย ภาษี หุ้น การเช่าซื้อ การจำนอง การขายฝาก และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)
4000109	วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ Exercise Science for Health ศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดสุขภาพที่เกี่ยวกับสุขภาพและคุณภาพชีวิต ของมนุษย์ หลักการทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้ การออกกำลังกายที่ส่งผลต่อสุขภาพที่ดีที่กำหนด โปรแกรมการออกกำลังกายด้วยกิจกรรมทางกายกิจกรรมการเคลื่อนไหวต่าง ๆ โภชนาการและพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับตนเอง ตามวัย เพศ การทดสอบสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและการประเมินผล ข้อระวังและหลีกเลี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายจากการออกกำลังกาย ที่เหมาะสมกับตนเองและวัย เพศ การทดสอบสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและการประเมินผลข้อระวังและหลีกเลี่ยงที่จะก่อให้เกิดอันตรายจากการออกกำลังกาย รวมทั้งการบริโภคอาหารฝึกปฏิบัติตาม โปรแกรม การฝึกเพื่อให้เกิดพฤติกรรมทางสุขภาพที่ส่งผลต่อสุขภาพที่สมดุล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และศีลธรรม	3(2-2-5)
5500101	เทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต Royal – Initiated Technology for Quality of Life Development เทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริและการน้อมนำมาใช้ในการดำรงชีวิต เทคโนโลยีกับภูมิปัญญาในท้องถิ่น การเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและพอเพียง เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ การอนุรักษ์พลังงาน การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการดูแลรักษา ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวัน	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
----------	----------	---

5000110	พืชพรรณเพื่อชีวิต	3(2-2-5)
---------	-------------------	----------

Plants for Life

ความสำคัญและคุณค่าของพืชพรรณต่อชีวิต ความหลากหลายของพืชพรรณ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์จากพืชพรรณ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การอนุรักษ์และการพัฒนาพืชพรรณ

ปฏิบัติการ

เที่ยวไปในป่าใหญ่ เขาสูงและทุ่งกว้าง หนึ่งต้นหลายชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว หนึ่งต้นที่แปรเปลี่ยนกับกาลเวลา ลุยโคลน เดินหาด ขำมน้ำทะเลกว้าง ทรวดทรงผิวพรรณแห่งพืชพรรณ รูปลักษณ์ที่หลากหลาย กลุ่มและหมวดหมู่ของพืช เส้นผ่าของกลั่น ความโอชะแห่งรสชาวนา ชาวไร่ชาวนา สาวโรงงานกับผลผลิตจากไร่ชาวนา

ข. หมวดวิชาเฉพาะด้าน

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
----------	----------	---

2531203	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในงานพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
---------	---	----------

Sociology and Anthropology in Community Development

ศึกษาขอบเขตและสาระเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม แนวความคิดทั่วไปของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาต่อการศึกษาเรื่องสังคม การจัดระเบียบทางสังคม สถาบันสังคม วัฒนธรรมและแบบแผนความประพฤติของคนในสังคม มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความสัมพันธ์ของคนในสังคมในแง่ต่าง ๆ การขัดเกลาทางสังคม การจัดช่วงชั้น พฤติกรรมเบี่ยงเบน การควบคุมทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การนำเอาความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาไปประยุกต์ใช้ในงานพัฒนาชุมชน

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2531301	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน Theories and Principles of Community Development ศึกษาโครงสร้างและลักษณะของชุมชนความหมายปรัชญา หลักการและเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การนำทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก กรณีศึกษา: พื้นที่เด่นที่มีการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีมาใช้ในการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
2531302	ยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชน Strategies and Process of Community Development ศึกษายุทธศาสตร์ในการพัฒนา ความหมาย ขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาชุมชน และเทคนิคในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาชน ในการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผล เพื่อหารูปแบบกระบวนการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม การเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองของชุมชนตลอดจนการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาชุมชนทั้งในระดับชุมชน สังคม และระหว่างประเทศ ในหลากหลายระดับ	3(2-2-5)
2531303	การพัฒนาชนบทและเมือง Rural and Urban Development ศึกษาความหมาย ความเป็นมาของการพัฒนาชนบทและเมือง นโยบายและแนวทางการพัฒนาชนบทและเมือง ลักษณะผลจากการพัฒนาชนบทและเมืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์การใช้หลักการวิธีการ และกระบวนการทำงาน การพัฒนาชุมชน และเพื่อหาแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาชนบทและเมือง ตลอดจนบทบาทและจริยธรรมของนักพัฒนาต่อการพัฒนาชนบทและเมือง	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2532104	ชุมชนศึกษา Community Study ศึกษาแนวคิด ความหมาย วัตถุประสงค์ ประเภทในการศึกษาชุมชน มิติประเด็น ข้อพิจารณา เทคนิคการศึกษาชุมชน รวมทั้งวิธีการและกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชน การใช้ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน เช่น เครื่องมือการศึกษาชุมชน 7 อย่าง แผนที่ความคิด (Mind Manager) เงื่อนไขและการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคนิคต่าง ๆ โดยเน้นนักศึกษาฝึก ปฏิบัติการในลักษณะที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชนทุกขั้นตอน	3(2-2-5)
2532206	สวัสดิการชุมชน Community Welfare ศึกษาแนวคิด หลักการ รูปแบบของการดำเนินงานเกี่ยวกับสวัสดิการ การบริหาร จัดการระบบสวัสดิการ โดยอาศัยทุนของชุมชนซึ่งรวมถึงการจัดการทุนทรัพยากร ทุนทางสังคม ทุนทางปัญญาเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตของชุมชนซึ่งเกี่ยวโยงไปถึงระบบการออม การผลิตและการบริโภค ตลอดจนเน้นกระบวนการในการกระตุ้นหนุนเสริมกระบวนการ/กลไก สนับสนุนการดำเนินงานภาคประชาชนที่สามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตของชุมชน อย่างยั่งยืน	3(2-2-5)
2532304	การพัฒนาศักยภาพของบุคคลและกลุ่ม Development of Individual Potential and Group ศึกษาหลักการและสาเหตุปัจจัยแห่งพฤติกรรมการพัฒนาตนเองและการเสริมสร้างการ พัฒนาผู้อื่นให้มีจิตสาธารณะ ตลอดจนแนวทางการพัฒนาศักยภาพตนเองและผู้อื่น เพื่อการ ทำงานร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การสร้างศรัทธาในตนเองและผู้อื่น การสร้าง แรงจูงใจในการทำงาน และการเรียนรู้คุณลักษณะของนักพัฒนาที่พึงประสงค์ อุดมการณ์การ ทำงานด้วยจิตสาธารณะ ในฐานะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเทคนิคการทำงานเป็นทีม เพื่อ พัฒนาภาวะผู้นำกับการทำงานพัฒนาชุมชนได้อย่างแท้จริง	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2532307	การวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน Community Problems Analysis and Social Capitals ศึกษาแนวคิด หลักการ วิธีการวิเคราะห์และจัดลำดับปัญหาชุมชน กระบวนการค้นหา	3(2-2-5)
	ทุนทางสังคมและวิเคราะห์ปัญหาชุมชนจากเอกสาร บทความ ชุมชนต้นแบบการพัฒนา การวิเคราะห์และจัดลำดับภาคสนาม ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์และจัดลำดับสภาพปัญหาชุมชน และทุนทางสังคม วิธีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพในชุมชน โดยเน้นนักศึกษาฝึกปฏิบัติการในลักษณะที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชนทุกขั้นตอน	
2532308	การจัดการระบบสารสนเทศชุมชน Community Information System Management ศึกษาความหมาย รูปแบบ ประเภทและวิธีการระบบสารสนเทศสำหรับการพัฒนา	3(2-2-5)
	ชุมชน การเรียนรู้ระบบสารสนเทศชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม การจัดการชุมชนเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	
2532310	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน Planning and Administration of Community Development ศึกษา แนวคิดและหลักการวางแผนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน ปัจจัยเกี่ยวข้องกับ	3(2-2-5)
	การวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชนให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว กระบวนการวางแผนความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ จุดมุ่งหมายนโยบายแผนและโครงการในระดับการประเมินผลตลอดจนศึกษาถึงจุดมุ่งหมายและนโยบายการวางแผนในระดับต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ เทคนิคการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองและบริหารงานพัฒนาชุมชน บทบาทขององค์กรชุมชนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชน และเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ถึงกระบวนการวางแผนและบริหารงานพัฒนาชุมชนจากพื้นที่ศึกษาจริง	

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533310	การประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน Evaluation of Community Development Project ศึกษาความหมาย แนวคิด ความสำคัญหลักการ เทคนิค และขั้นตอนของการประเมินผลโครงการในฐานะที่เป็นเครื่องมือผู้บริหาร ศึกษาการกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์ในการประเมินผล เทคนิคการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติ ตามแผน ศึกษาบทบาทของสถาบันต่าง ๆ ในการประเมินผลโครงการพัฒนาขององค์กรในท้องถิ่น โดยมีประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการประเมินผลโครงการพัฒนา	3(2-2-5)
2533401	ประชาคมอาเซียนและชายแดนศึกษา ASEAN Community and Border Studies ศึกษาหลักการ แนวคิด แนวทาง และเป้าหมายของประชาคมอาเซียน และการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 กฎบัตรอาเซียน ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน ตลอดจนศึกษาแนวคิดการพัฒนาเชิงเปรียบเทียบของกลุ่มประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน ศึกษากรอบมโนทัศน์เกี่ยวกับชายแดน การเกิดขึ้นของพรมแดน พรมแดนลักษณะต่าง ๆ ความเป็นรัฐชาติ และชาตินิยม ความสัมพันธ์ของคนทั้งภายในภายใต้กรอบพรมแดนและข้ามพรมแดน รวมทั้งกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์และปัญหาชายแดนแบบมีส่วนร่วมอันจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนา	3(2-2-5)
2533402	กระบวนการเสริมสร้างพลังชุมชน Community Empowerment Process ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติการของชุมชน ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษและวิเคราะห์ตนเองของชุมชน การกำหนดแผน การปฏิบัติการ และการประเมินผล เพื่อวิเคราะห์พลังความสามารถของชุมชน ตลอดจนศึกษาบทบาท กลวิธีการทำงานและจริยธรรมของนักพัฒนาในการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับปัจเจก กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และหน่วยงานต่าง ๆ กรณีศึกษา: พื้นที่เด่นเพื่อร่วมกับชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคนิคและเครื่องมือ ในการพัฒนาและเสริมสร้างพลังชุมชน	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533901	สถิติสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน Statistics for Research in Community Development ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด วิธีการทางสถิติ สถิติเชิงพรรณนา สถิติเชิงอ้างอิง การใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน การประยุกต์ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลสำหรับการวิจัยทางการพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2534901	สัมมนาปัญหาการพัฒนาชุมชน Seminars in Community Development Problems ศึกษาประมวล สังเคราะห์ และบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีทางการพัฒนาชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ชุมชนและสังคมในปัจจุบัน อันจะนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์ใหม่ในงานพัฒนา	3(2-2-5)
2534903	ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนาชุมชน Research Methodology in Community Development ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กระบวนการวิจัย และการวางแผนวิจัยแบบ ต่าง ๆ การสร้างกรอบความคิดในการวิจัย โดยเน้นในส่วนที่เกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลการอภิปรายผล และใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย	3(2-2-5)
2552101	การปกครองท้องถิ่นไทย Thai Local Government ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นไทย ที่เป็นรากฐานของการปกครอง และการพัฒนาระบบประชาธิปไตยจากแนวคิดตะวันตก และเน้นการปกครองท้องถิ่นไทย ประวัติและพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการปกครองส่วนกลาง ในแง่อำนาจรูปแบบ ปัญหาและผลกระทบต่อการพัฒนาสังคม และการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบัน	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2561104	กฎหมายสำหรับนักพัฒนา Law for Development Workers ศึกษาลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย ความสำคัญและกระบวนการจัดทำกฎหมาย การใช้กฎหมาย กฎหมายต่าง ๆ ที่ประชาชนควรรู้ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
2522302	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น Local History ศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นสมัยต่าง ๆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อของท้องถิ่น อิทธิพลของอารยธรรมต่าง ๆ ที่มีต่อท้องถิ่น โดยจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของสถาบันการศึกษา	3(2-2-5)
2523204	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา Local Wisdom and Development ศึกษาภูมิปัญญา ความรู้ท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นแกนหลักความสัมพันธ์ของผู้นในสังคม มองย้อนมิติประวัติศาสตร์ ทำความเข้าใจเงื่อนไขและบริบทของการผลิต การสร้าง การตีความหมาย และใช้องค์ความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน และสังคมสัมพันธ์ และเป็นความรู้ที่มนุษย์เลือกมาใช้ในการเผชิญหน้ากับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงในบริบทของการพัฒนา ทั้งระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน และสังคม	3(2-2-5)
2531103	ทฤษฎีและกระบวนการวิเคราะห์ความขัดแย้ง Theory and Conflict Analysis Process ศึกษาวิเคราะห์ สาเหตุ ปัจจัยแวดล้อม กระบวนการและผลกระทบที่เกิดความขัดแย้ง แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจ ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความเสี่ยงและยุทธวิธีไร้ความรุนแรง และการประยุกต์ รูปแบบ เทคนิคของการจัดการความขัดแย้งในสถานการณ์ปัจจุบัน และประเด็นร่วมสมัย แนวคิดพื้นฐาน ขั้นตอนของกระบวนการจัดการความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การประนีประนอมและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการความขัดแย้ง	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2531105	สังคมและการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมไทย Society and Social Change and Thai Culture ศึกษาความหมาย ความสำคัญ โครงสร้าง ☐ และองค์ประกอบของสังคม การจัดระเบียบของสังคม ลักษณะโดยทั่วไปของสังคมในเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีและกระบวนการการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะและสาเหตุการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในบริบทของสังคมไทย ปัญหา ☐ ต่างๆ ในสังคมไทย รวมทั้งวิเคราะห์ ☐ หาแนวทางการพัฒนา เพื่อการแก้ ☐ ไขเชิงรูปธรรม	3(3-0-6)
2531204	การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยกับการพัฒนา Thai Economic, Social and Political Analysis and Development ศึกษาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่เชื่อมโยงถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของไทย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทย ตลอดจน สภาพปัญหาและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมระดับต่าง ๆ ในประเทศไทย	3(3-0-6)
2532201	เทคนิคการจัดการความขัดแย้ง Conflict Management Techniques ศึกษาการประยุกต์ รูปแบบ เทคนิคของการจัดการความขัดแย้งในสถานการณ์ปัจจุบัน และประเด็นร่วมสมัย แนวคิดพื้นฐาน ขั้นตอนของกระบวนการจัดการความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การประนีประนอมและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการความขัดแย้ง	3(2-2-5)
2532205	ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา Population Studies for Development ศึกษาองค์ประกอบของประชากร การเปลี่ยนแปลงของประชากร อันเนื่องมาจากการเกิด การตาย การย้ายถิ่นและสาเหตุอื่น ๆ ที่ควบคุมได้ ☐ และควบคุมไม่ได้ ☐ ที่มีผลกระทบต่อ ☐ อกการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ☐ ปี ☐ ปัญหาและนโยบายประชากร การใช้ ☐ ช ☐ อมูลเทคนิค วิธีทางประชากรศึกษา เพื่อการวางแผนแก้ ☐ ไข ☐ ปัญหา พัฒนาบุคคล ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2532403	ประชาคมกับการพัฒนา Civil Society and Development ศึกษาแนวความคิด ความหมายของประชาคม ฐานคิดเชิงทฤษฎีและตัวอย่างประชาคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขอบข่ายและความสำคัญของประชาคม แนวทางการสร้าง ประชาคมทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และจังหวัดเพื่อการพัฒนาชุมชน วิเคราะห์ปัญหาหรือ มวลเหตุที่ทำให้เกิดประชาคม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการสร้างและการดำเนินงานของ ประชาคม โดยกรณีศึกษาประชาคมในระดับต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาให้เอื้อต่อการ พัฒนาชุมชน	3(3-0-6)
2532404	การสื่อสารเพื่อการพัฒนา Communication for Community Development ศึกษาความหมาย แนวความคิดและความสำคัญของการสื่อสาร องค์ประกอบของ กระบวนการสื่อสาร บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสารกับการพัฒนา ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการสื่อสารในการพัฒนา รูปแบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนาในลักษณะต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนการหาแนวทางและการพัฒนาการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเหมาะสมใน งานพัฒนาชุมชนและหนุนเสริมกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน	3(2-2-5)
2532406	สันติศึกษากับการพัฒนา Peace Studies and Development ศึกษาแนวความคิด วิธีการและรูปแบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอัน เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ กรณีศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งของบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533403	การจัดการตนเองของชุมชน Community Self Governance	3(2-2-5)
<p>ศึกษาว่าททกรรมว่าด้วยอำนาจในการจัดการตนเองของชุมชน ทั้งในมิติของการเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษากระบวนการจัดการตนเองของชุมชน เพื่อนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และจัดการตนเองของชุมชน สามารถแสวงหาความเป็นธรรมและข้อยุติเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งรูปแบบการใช้กลไกการควบคุมทางสังคมของชุมชน ภูมิปัญญาและทุนทางสังคมต่างๆ ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไข ทั้งในส่วนสนับสนุนและข้อจำกัดในการสร้างกลไกเชิงระบบให้เกิดการจัดการตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาเข้าไปเรียนรู้ศักยภาพของชุมชนและเข้าไปมีส่วนร่วมทำงานกับชุมชนอย่างมีจิตสาธารณะ กรณีศึกษา : พื้นที่เด่น โดยการร่วมกับชุมชนท้องถิ่นถอดบทเรียนด้านการจัดการตนเองของชุมชนเพื่อการจัดการสุขภาวะ โดยชุมชนอย่างยั่งยืน</p>		
2533404	เศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพัฒนา Community Economics for Development	3(2-2-5)
<p>ศึกษาความหมาย ฐานคิด ปรัชญา และฐานะของเศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ความสำคัญของเศรษฐกิจ ชุมชนเพื่อการพัฒนาหลักการ แนวทางปฏิบัติและยุทธศาสตร์ □ เศรษฐกิจชุมชน ปัจจัยที่สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ทั้งในส่วนของชุมชน องค์กร □ ภายนอก นโยบายรัฐบาล เพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบท ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจชุมชนกับการพัฒนาสู่รูปแบบของการประกอบธุรกิจชุมชน โดยศึกษากรณีตัวอย่างของเศรษฐกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ</p>		
2533405	บทบาทหญิง-ชายกับการพัฒนา Gender Roles and Development	3(3-0-6)
<p>ศึกษาแนวความคิด พัฒนาการบทบาทหญิง-ชาย อันเนื่องด้วยลักษณะทางชีววิทยา ลักษณะทางวัฒนธรรมกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ความเชื่อทางศาสนา ค่านิยมและกฎหมาย เป็ □ น □ น ที่มีผลต่ □ อกการกำหนดบทบาทของหญิง-ชาย แนวทางการวิเคราะห์ □ บทบาทหญิง-ชาย เพื่อกำหนดนโยบาย แผนงานและโครงการพัฒนาชุมชน กรณีศึกษาบทบาทหญิง-ชาย ในงานพัฒนาชุมชน</p>		

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533406	สิทธิและเสรีภาพกับการพัฒนาชุมชน Rights and Freedom and community Development ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผลกระทบของการพัฒนาที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาอย่างบูรณาการ และปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีจิตสาธารณะเข้าร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษาเด่น : การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน	3(2-2-5)
2534401	การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน Disaster Management by Community ศึกษาแนวคิด ความหมาย ของภัยพิบัติ ประเภท สถานการณ์และแนวโน้มของภัยพิบัติ สาเหตุที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ หลักการสำคัญของการจัดการภัยพิบัติระดับบุคคล ระดับพื้นที่ ระดับชาติ และการจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน วงจรการจัดการภัยพิบัติ การป้องกัน การบรรเทาผลกระทบ การเตรียมพร้อม การรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การฟื้นฟูบูรณะ การพัฒนา โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษามีจิตสาธารณะเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภาวะฉุกเฉิน กรณีศึกษา : การจัดการภัยพิบัติรูปแบบต่าง ๆ การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน	3(2-2-5)
2534407	สิทธิเสรีภาพกับการพัฒนาชุมชน Rights, Freedom and Community Development ศึกษาความหมายเกี่ยวกับสิทธิ ประเภทของสิทธิ พัฒนาการและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิในสังคมไทย สิทธิทางสังคมในประเทศไทย บทบาทของประเทศไทยกับสิทธิในระดับสากล สิทธิเสรีภาพของประชาชนไทยในปัจจุบัน แนวทางและบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาสิทธิเสรีภาพในงานพัฒนาชุมชน	3(2-2-5)
2534904	เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา Training Techniques for Development ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทฤษฎีและกระบวนการในการจัดการศึกษาสำหรับชุมชน เน้นเทคนิคในการเป็นวิทยากร กระบวนการ ตลอดจนเทคนิคในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการจัดฝึกอบรมและการจัดทำกระบวนการกลุ่ม	3(2-2-5)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
2533801	<p>การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน</p> <p>Preparation for Cooperative Education in Community Development</p> <p>ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการสหกิจศึกษา หลักการเขียนจดหมายสมัครงาน การเลือกสถานประกอบการ หลักการสัมภาษณ์งานอาชีพ วัฒนธรรมองค์กร การพัฒนาบุคลิกภาพ จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กฎหมายแรงงาน การประกันสังคม กิจกรรม 5 ส การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงาน ทักษะการวางแผน ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการตัดสินใจ โดยเน้นการฝึกทักษะขั้นพื้นฐานและระดับสูงภาคปฏิบัติในงานและกิจกรรมสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน</p>	1(1-0-2)
2533803	<p>การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการพัฒนาชุมชน</p> <p>Preparation for Professional Experience in Community Development</p> <p>ศึกษาความสำคัญของกระบวนการฝึกงาน หลักการเขียนจดหมายสมัครงาน การเลือกสถานประกอบการ หลักการสัมภาษณ์งานอาชีพ วัฒนธรรมองค์กร การพัฒนาบุคลิกภาพ จรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กฎหมายแรงงาน การประกันสังคม กิจกรรม 5 ส การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงาน ทักษะการวางแผน ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการตัดสินใจ โดยเน้นการฝึกทักษะขั้นพื้นฐานและระดับสูงภาคปฏิบัติในงานและกิจกรรมสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน</p>	1(1-0-2)
2534801	<p>สหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน</p> <p>Cooperative Education for Community Development</p> <p>นักศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ฝึกฝนทักษะกับองค์กรหรือหน่วยงาน ในสายการพัฒนาชุมชนและสังคมที่ศึกษา ไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ในอาชีพพัฒนาชุมชน ในลักษณะการปฏิบัติงานในรูปแบบสหกิจศึกษา</p>	6(0-36-0)
2534803	<p>การฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการพัฒนาชุมชน</p> <p>Field Experience in Community Development</p> <p>ให้นักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการพัฒนาชุมชนในองค์กรหรือหน่วยงานที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ในอาชีพพัฒนาชุมชน โดยให้นักศึกษาเข้าไปในชีวิตในชุมชน เพื่อทำการศึกษารวบรวม นำผลการศึกษามาวิเคราะห์ปัญหา จัดทำโครงการ และปฏิบัติงานการวางโครงการ ศึกษารูปแบบ</p>	6(0-36-0)

การจัดระบบงาน การบริหาร วิธีการดำเนินงาน การแก้ปัญหาของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานอยู่ในชุมชนนั้น ไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์

3.2. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ – สกุล/ เลขประจำตัวบัตร ประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชา / สถาบันที่สำเร็จ การศึกษา	ผลงาน วิชาการ	ภาระงานสอน ชม.ปี	
					เดิม	ใหม่
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	นายจรรุญ คำทิพย์ 3539800033947	M.Ed. (Teacher Education) Sadar Patel University , India กศ.บ. (สังคมศึกษา) วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาพิชญ์โลก	ภาคผนวก ญ	120	120
2	อาจารย์	นางสาวนิศากร สนามเขต 3540100101445	ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศศ.บ.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาคผนวก ญ	120	120
3	อาจารย์	นายประพันธ์ แจ้งเอี่ยม 3530700330631	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รป.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาคผนวก ญ	120	120
4	อาจารย์	นางสาววรรณิ ทองระชา 3670701058209	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ภาคผนวก ญ	120	120
5	อาจารย์	นางสาวสุภารัตน์ รอดบุญส่ง 3530100813534	ศศ.ม.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศศ.บ. (การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาคผนวก ญ	120	120

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ที่	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ – สกุล/ เลขประจำตัวบัตร ประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชาเอก / สถาบันที่สำเร็จ	ผลงาน วิชาการ	ภาระงานสอน ชม./ปี	
					เดิม	ใหม่
1	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	นายชัชภูมิ สีชมภู	กศ.ด.(การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กศ.บ. (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	-	12	12
2	อาจารย์	นางยุพิน เกื้อนศรี	ศศ.ด.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร พบ.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บช.บ.(บัญชี) มหาวิทยาลัยพายัพ	-	24	24
3	อาจารย์	นายวิชัย เชื้อพิสุทธิกุล	น.ม. (นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง น.บ. (นิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง	-	12	12
4	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	นายสัมพันธ์ รอดพึงครุฑ	ศศ.ด.(การพัฒนาสังคม) มหาวิทยาลัยนเรศวร วท.ม.(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กศ.บ.(ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาน มิตร	-	24	24
5	รอง ศาสตราจารย์	นางสมพิศ สุขแสน	พบ.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กศ.บ. (สังคมศึกษา)เกียรตินิยมอันดับ 2 วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาพิชญ์โลก	-	12	12

ที่	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ – สกุล/ เลขประจำตัวบัตร ประชาชน	คุณวุฒิ สาขาวิชาเอก / สถาบันที่สำเร็จ	ผลงาน วิชาการ	ภาระงานสอน ชม.ปี	
					เดิม	ใหม่
6	อาจารย์	จ.อ.วุฒิพงศ์ น้อยหัวหาด	วท.ม. (การจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศ) มหาวิทยาลัยมหิดล นศ.บ.(นิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	-	12	12
7	อาจารย์	นายอุทัย ละซั่ว	รป.ม.(การปกครองท้องถิ่น) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พธ.บ.(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	-	12	12

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

มีการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการสาขาวิชาและคณะกรรมการคณะในแต่ละ
ภาคการศึกษา

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน)

ในหลักสูตรมีการฝึกประสบการณ์ในองค์กรหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน
ไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ และสรุปผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชน โดยการจั
ดสัมมนาในชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ ตลอดจนปัญหา
และข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ความคาดหวังของหลักสูตรในผลการเรียนรู้ประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน) ของ
นักศึกษา มีดังนี้

4.1.1 มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจนมี
ความเข้าใจในหลักการ ความจำเป็นในการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

4.1.2 บุคลากรองค์ความรู้ด้านการพัฒนาชุมชนที่เรียนมาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้
ในหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4.1.3 มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการบริการสาธารณะมากยิ่งขึ้น

4.1.4 มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

4.1.5 มีระเบียบวินัย ตรงเวลา และเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับหน่วยงานได้

4.1.6 กล้าแสดงออกและมีภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

4.2 ช่วงเวลา

เรียนวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 4

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

วิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการพัฒนาชุมชนจัดเต็มเวลาใน 1 ภาคการศึกษา

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการวิจัย

ข้อกำหนดในการทำโครงการวิจัยเป็นการทำวิจัยประเภทพื้นฐานหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดย เน้นทั้งการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ต้องเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาชุมชน เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนแบบมีส่วนร่วม เน้นการลงสำรวจพื้นที่จริง และมีรายงานผลการวิจัยที่ถูกต้องตามกระบวนการวิจัยภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การทำโครงการวิจัยทางการพัฒนาชุมชนที่นักศึกษาสนใจและสามารถอธิบายถึงทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการทำโครงการวิจัย มีกระบวนการวิจัยที่ชัดเจน สามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

นักศึกษาสามารถดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาชุมชนโดยการนำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการทำการวิจัย และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

3 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

มีการกำหนดชั่วโมงและปฏิทินการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย จัดบันทึกการให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำวิจัย และมีตัวอย่างงานวิจัยให้ศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าของการทำวิจัยทุกสัปดาห์

5.6 กระบวนการประเมินผล

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำวิจัยที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา/ผู้สอน มีการนำเสนอผลงานวิจัยที่ได้ศึกษาค้นคว้าในแต่ละประเด็น และมีการประเมินผลจากรายงานการวิจัยที่นักศึกษาได้ดำเนินการศึกษา

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1. ด้านบุคลิกภาพ	1. สอดแทรกเรื่อง การแต่งกาย มารยาทการเข้าสังคม เทคนิค การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงาน ในช่วงปฐมนิเทศ ในการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และใน กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา
2. ด้านภาวะผู้นำ และความ รับผิดชอบตลอดจนมีวินัยใน ตนเอง	1. กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนักศึกษาต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมี การกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำงานตลอดจนกำหนดให้ทุกคน มีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงาน เพื่อเป็นการฝึกให้นักศึกษา ได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี 2. มีกิจกรรมนักศึกษาที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียนกันเป็น หัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความ รับผิดชอบ 3. มีจิตก้าที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้า เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมการ แสดงความคิดเห็น และการงคใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่เรียน
3. มีจิตอาสา/จิตสำนึกต่อการ ปฏิบัติตนในเชิงบวก	1. มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และบริการวิชาการแก่สังคม เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือเด็กด้อย โอกาสในชุมชน การเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ด้านการ พัฒนาชุมชนแก่เด็กและเยาวชน
4. จริยธรรม และจรรยาบรรณ ทางวิชาการ	1. มีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพของนักพัฒนาที่ดี และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมและส่งเสริมการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไปกำหนดผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.2 มีวินัย มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม
- 1.3 มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีจิตสาธารณะ และรู้จักสามัคคี
- 1.4 มีความสุภาพ อ่อนน้อม กตัญญูรู้คุณ ขยัน ประหยัดและอดทน
- 1.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจน เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสากล

1.6 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรี ของความเป็นมนุษย์ เคารพระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

2. ด้านความรู้

- 2.1 รู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎี ของเนื้อหาสาระ ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 สามารถนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริงจากองค์ความรู้ได้

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง ของสถานการณ์ต่าง ๆ และ ประยุกต์ความรู้บูรณาการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องได้

3.2 มีความเข้าใจในแนวคิด ประมวลความคิด จากองค์ความรู้ผ่านกระบวนการ ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ สามารถใช้แก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และมีวิจารณญาณ

3.3 มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคม และประเทศชาติ

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 มีความสามารถในการวางแผนตนเองและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม
- 4.2 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและการทำงานเป็นกลุ่ม
- 4.3 สามารถแสดงบทบาทของตนเองทั้งภาวะผู้นำ ผู้ตาม ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีทักษะในการใช้ความรู้ทางสถิติ เครื่องมือสารสนเทศ เพื่อเก็บรวบรวมการนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายข้อมูล และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

5.2 สามารถใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรม

5.3 มีวิจรณ์ญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบการรวบรวมและนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน

2.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อาจารย์ที่สอนในแต่ละวิชาต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ทั้ง 5 ข้อ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับวิทยาการต่างๆที่ศึกษา รวมทั้งอาจารย์ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม อย่างน้อย 5 ข้อ ตามที่ระบุไว้

1. มีวินัย ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ ต่อตนเองและสังคม
2. ซื่อสัตย์ สุจริต เคารพสิทธิ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตา และรู้จักสามัคคี
4. สุขภาพอ่อนโยน และมีกริยามารยาทที่ดีในสังคม
5. รักษาสมบัติของส่วนรวมและใส่ใจสิ่งแวดล้อม

2.2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้การพัฒนา การเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และมีบทบาทสมมติ ทั้งนอกและในสถานที่และกรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1. ประเมินจากการตรงเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย
2. ประเมินจากความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบ วินัยและความพร้อมเพียงของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม
3. ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 ด้านความรู้

2.2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นักศึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับรายวิชาพื้นฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องรู้เพื่อใช้ในการศึกษาเรียนรู้ ดังนั้นมาตรฐานความรู้ต้องครอบคลุมดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในรายวิชาพื้นฐาน
2. สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. สามารถนำเอาองค์ความรู้ไปวิเคราะห์ แก้ปัญหาเบื้องต้นได้อย่างสร้างสรรค์
4. สามารถเชื่อมโยงความรู้พื้นฐานกับความรู้ในศาสตร์สาขาอื่นได้
5. สามารถต่อยอดองค์ความรู้ในศาสตร์อื่นได้

2.2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนการสอนด้านความรู้

เน้นการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และเรียนแบบมีส่วนร่วมทั้งในและนอกสถานที่ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการทฤษฎีร่วมกับการอภิปราย กรณีศึกษา การค้นคว้าข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการแนะนำแหล่งค้นคว้าข้อมูลใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนสนใจ

2.2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลด้านการเรียนรู้

ประเมินจากการจัดกิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินทั้งในและนอกสถานที่ เช่น การสอบวัดความรู้โดยใช้ข้อสอบ การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การวิเคราะห์ กรณีศึกษา

2.2.3 ด้านทักษะปัญญา

2.2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะปัญญา

นักศึกษาต้องสามารถพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน ในขณะที่สอนนักศึกษา อาจารย์ต้องเน้นให้นักศึกษาคิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา รวมทั้งแนวคิดด้วยตนเอง ไม่สอนในลักษณะท่องจำ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ จากการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญาดังนี้

1. สามารถคิด ตัดสินใจที่ดีและเป็นระบบ
2. มีความสามารถในการรวบรวมและจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ
3. มีทักษะในการจัด การประมวลความคิดและความรู้อย่างเป็นระบบ
4. สามารถวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง และความต้องการเพื่อพัฒนาตนเอง

2.2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อด้านทักษะทางปัญญา

การสอนที่เน้นผู้เรียนฝึกที่เป็นระบบ โดยใช้การสอนที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย กลุ่ม การทำรายงาน กรณีศึกษา การใช้ทักษะการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การทดสอบและการสะท้อนความคิด

2.2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะทางด้านปัญญา

ประเมินจากสภาพจริงจากผลงาน และจัดกิจกรรมของนักศึกษา เช่น ประเมินจากการทดสอบ การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การศึกษาค้นคว้า กรณีศึกษา และการตอบคำถามด้วยปากเปล่า

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการรับผิดชอบ

2.2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการรับผิดชอบ

ในการศึกษานักศึกษาต้องศึกษาเรียนรู้รายวิชาซึ่งส่วนใหญ่ต้องเกี่ยวข้องกับคนที่ไม่รู้จักมาก่อน ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนต่าง ๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นอาจารย์ต้องสอดแทรกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่าง ๆ ต่อไปนี้
ให้นักศึกษาระหว่างที่สอนวิชาที่เกี่ยวกับคุณสมบัติต่าง ๆ นี้

1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน
2. สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองและผู้อื่น
3. มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์
5. มีความเป็นกัลยาณมิตร สามารถแนะนำช่วยเหลือ วางตัวได้อย่างเหมาะสม

2.2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการรับผิดชอบ

1. กำหนดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนกับผู้สอน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการทำงานเป็นทีม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมได้อย่างสร้างสรรค์

2.2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการรับผิดชอบ

1. ประเมินจากความสามารถทำงานจากผู้สอนและกลุ่มเพื่อน/ทีมงานอย่างแม่นยำและเชื่อถือได้
2. สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

2.2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2.5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. มีทักษะในการใช้ภาษา ทั้งการพูด อ่าน เขียนและฟัง ได้อย่างถูกต้อง
2. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความสามารถในการใช้สารสนเทศ การสืบค้นแหล่งข้อมูลความรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม

2.2.5.2 กลยุทธ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะการใช้ภาษา ทั้ง พูด อ่าน เขียน และฟัง ได้อย่างถูกต้อง
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะระหว่างบุคคล และกลุ่ม ทั้งการพูด ฟัง และการเขียนในกลุ่มผู้เรียนระหว่างผู้เรียน และผู้สอนรวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน สามารถใช้สารสนเทศและการสืบค้นสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ประเมินจากผลงานจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบประเมินทักษะ การพูด การอ่าน การเขียน และการฟัง
2. ประเมินจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษา

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ผลการเรียนรู้ในตารางมีความหมายดังนี้

3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

3.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น
2. มีวินัย มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม
3. มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีจิตสาธารณะ และรู้รักสามัคคี
4. มีความสุภาพ อ่อนน้อม กตัญญูรู้คุณ ชยัน ประหยัดและอดทน
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสากล
6. เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เคารพพระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

3.1.2 ด้านความรู้

1. รู้วิธีการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
2. มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎี ของเนื้อหาสาระ ในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
3. สามารถนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ จำแนกข้อเท็จจริงจากองค์ความรู้ได้

3.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1. สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง ของสถานการณ์ต่าง ๆ และประยุกต์ความรู้บูรณาการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องได้
2. มีความเข้าใจในแนวคิด ประมวลความคิด จากองค์ความรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ สามารถใช้แก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และมีวิจารณญาณ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานและองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและประเทศชาติ

3.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. มีความสามารถในการวางแผนตนเองและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม
2. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและการทำงานเป็นกลุ่ม
3. สามารถแสดงบทบาทของตนเองทั้งภาวะผู้นำ ผู้ตาม ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

3.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. มีทักษะในการใช้ความรู้ทางสถิติ เครื่องมือสารสนเทศ เพื่อเก็บรวบรวมการนำเสนอ การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายข้อมูล และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และวัฒนธรรม
3. มีวิจารณญาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบการรวบรวมและนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรผู้รายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรมจริยธรรม						2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคล			5. ด้านทักษะ วิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร		
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 18 หน่วยกิต																		
1500103 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	●	○	○	●	●
1500106 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	●	●	●		○	○	●		●	●	○		●	○			●	○
1500107 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	●	●	●	●		●	●	●				●	●	●	○		●	○
2500105 ท้องถิ่นของเรา	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●
2500107 การพัฒนาทักษะชีวิต	●	●	●	○		●	●	●	○	●	●	○	●	●	○		●	○
4000115 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●
1500109 ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ	●	●			○	○	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○
1500110 ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ	●	●	○	○		●	●	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรผู้รายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรมจริยธรรม						2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคล			5. ด้านทักษะ วิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร		
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2000102 สุนทรียภาพของชีวิต	●	●	●	○	●		●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○
2500106 สังคมไทยกับโลกาภิวัตน์	●	●	●	○	●		●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○
2500108 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●
2500109 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	○	○
3500101 เศรษฐศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมี ความสุข			●	●	○	○	●	●	●	●	●		●	●	●	○		○
4000105 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●		●	●				○
4000109 วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพ	●	●	●	●		●	○	○	○	●	●		●	●	●	○	○	○
4000114 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	●	●	●	○			●	●	●	●	●	●	●	○		●		
5500101 เทคโนโลยีตามแนวพระราชดำริเพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต	○	●	●	○	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	●			○
5000110 พิษพรณเพื่อชีวิต	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	○	●	○	●	●		○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2531203 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ในงานพัฒนาชุมชน	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	○
2531301 ทฤษฎีและหลักการพัฒนา ชุมชน	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●
2531302 ยุทธศาสตร์และ กระบวนการพัฒนาชุมชน	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	○
2531303 การพัฒนาชนบทและเมือง	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○

(ภาค 2) หน้า 61

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญหา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2532104 ชุมชนศึกษา	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○
2532304 การพัฒนาศักยภาพของบุคคล และกลุ่ม	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
2532307 การวิเคราะห์และการจัดลำดับ ปัญหาชุมชน	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○
2532308 การจัดระบบสารสนเทศชุมชน	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○
2532310 การวางแผนและบริหารงาน พัฒนาชุมชน	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2533310 การประเมิน โครงการพัฒนา ชุมชน	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○
2533401 ประชาคมอาเซียนและ ชายแดนศึกษา	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○
2533402 กระบวนการเสริมสร้างพลัง ชุมชน	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○
2533901 สถิติและการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัยทาง สังคมศาสตร์	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
2534901 สัมมนาปัญหาการพัฒนา ชุมชน	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	○
2534903 ระเบียบวิธีวิจัยในงานพัฒนา ชุมชน	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	●

(มคอ.2) หน้า ๓

(มคอ.2) หน้า 63

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
2552101 การปกครองท้องถิ่นไทย	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
2561104 กฎหมายสำหรับนักพัฒนา	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○
2532206 สวัสดิการชุมชน	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●
2522302 ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●
2523204 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●
2531103 ทฤษฎีและกระบวนการวิเคราะห์ความขัดแย้ง	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○
2531105 สังคมไทยและการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมไทย	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญหา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2531204 การวิเคราะห์เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยกับการพัฒนา	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○
2532201 เทคนิคการจัดการความขัดแย้ง	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○
2532205 ประชากรศึกษาเพื่อการพัฒนา	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
2532403 ประชาคมกับการพัฒนา	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○
2532404 การสื่อสารเพื่อการพัฒนา	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●
2532406 สันติศึกษา	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2533403 การจัดการตนเองของชุมชน	○	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○
2533404 เศรษฐกิจชุมชนเพื่อการพัฒนา	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○
2533405 บทบาทหญิง-ชายกับการพัฒนา	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●	○
2533801 การเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาทางการพัฒนาชุมชน	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○
2533406 สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาชุมชน	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○
2534406 การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชน	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา (Curriculum mapping) หมวดวิชาเฉพาะด้าน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทาง ปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2533803 การเตรียมฝึกประสบการณ์ วิชาชีพการพัฒนารวมชน	○	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	○
2534407 สิทธิเสรีภาพกับการพัฒนา ชุมชน	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○
2534801 สหกิจศึกษาทางการพัฒนา ชุมชน	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○
2534803 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนารวมชน	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○
2534904 เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อการ พัฒนา	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน โดยองค์การระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะดำเนินการดังต่อไปนี้

2.2.1 ภาวะ การได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

2.2.2 การตรวจสอบจากผู้ประกอบการโดยการขอสัมภาษณ์ หรือ การส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในระยะเวลาต่าง ๆ เช่น ปีที่ 1 ปีที่ 5 เป็นต้น

2.2.3 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือสอบถาม เมื่อมีโอกาส เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตที่จะจบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ

2.2.4 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อม และความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนรวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

2.2.5 ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.2.6 ผลงานของนักศึกษาที่วัดเป็นรูปธรรม อาทิ

1. จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ
2. จำนวนกิจกรรมอาสาในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับปริญญา ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังต่อไปนี้

3.1.1 เรียนครบหน่วยกิต และรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3.1.2 มีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2.00 และเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก ง)

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 มีการปฐมนิเทศแนะแนวการเป็นครูแก่อาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของมหาวิทยาลัย/สถาบันและคณะตลอดจนในหลักสูตรที่สอน

1.2 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาชีพการพัฒนาชุมชนและการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศหรือการลาพักเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล

2.1.1 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนเพื่อการพัฒนาองค์กรเป็นอันดับแรก การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ การฝึกอบรม การศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

2.1.2 การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

2.2.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

2.2.2 มีการกระตุ้นอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนเพื่อการพัฒนาองค์กรและพัฒนารับการเรียนการสอนและเพื่อสร้างความเชี่ยวชาญทางวิชาการ

2.2.3 จัดหางบประมาณสำหรับการทำวิจัย

2.2.4 จัดให้อาจารย์ทุกคนเข้าร่วมกลุ่มวิจัยต่าง ๆ ของหลักสูตร/คณะ

2.2.5 จัดให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการต่าง ๆ ของหลักสูตร/คณะ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการประจำหลักสูตร มีหน้าที่กำกับดูแลและให้คำแนะนำตลอดจนกำหนดนโยบายในการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยอาจารย์และนักศึกษาสามารถก้าวทันหรือเป็นผู้นำในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการพัฒนาชุมชนและสังคม 2. กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความใฝ่รู้ มีแนวทางการเรียนที่สร้างทั้งความรู้ความสามารถในวิชาการวิชาชีพที่ทันสมัย 3. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	1. จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และสังคม 2. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการพิจารณา ทุก ๆ 5 ปี 3. จัดแนวทางการเรียนในวิชาเรียนให้ มี ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีแนวทางการเรียนหรือกิจกรรมประจำวิชาให้นักศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเอง	1. หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานวิชาชีพด้านการพัฒนา ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความทันสมัย และมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ 2. ประเมินจากการปรับปรุงหลักสูตร โดยคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร 3. จำนวนวิชาเรียนที่เรียนมีภาคปฏิบัติ และสามารถบูรณาการกับศาสตร์อื่น ๆ และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ดี

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>4. มีการประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>4. จัดให้มีผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และหรือผู้สอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรู้</p> <p>5. กำหนดให้อาจารย์ที่สอน มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเป็นผู้มีประสบการณ์หลายปี มีจำนวนคณาจารย์ประจำไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>6. ส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปปฏิบัติงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>7. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุกปี และภายนอกอย่างน้อยทุก 5 ปี</p> <p>8. จัดทำฐานข้อมูลทางด้านนักศึกษา อาจารย์ อุปกรณ์ เครื่องมือวิจัย งบประมาณ ผลงานทางวิชาการทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินของคณะกรรมการ</p> <p>9. สนับสนุนอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำในทางวิชาการ และหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และสังคม</p> <p>10. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรในการเรียนการสอน โดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา</p>	<p>4. การเรียนรู้บันทึกกิจกรรมในการสนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>5. ผลการประเมินการเรียนการสอน</p> <p>สนับสนุนการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอน</p> <p>สนับสนุนการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอน</p> <p>ผู้สนับสนุนการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอน</p> <p>ผู้สนับสนุนการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอน</p> <p>นักศึกษา</p> <p>6. ประเมินจำนวนและรายชื่อคณาจารย์ประจำประวัติอาจารย์ด้านคุณวุฒิตามเกณฑ์</p> <p>7. ประเมินประสบการณ์และการพัฒนาการอบรมของ</p>

		อาจารย์ โดย พิจารณาจาก การ ประเมินผล การเรียนของ นักศึกษา 8. ประเมินผล โดย คณะกรรมการ ที่ ประกอบด้วย อาจารย์ภายใน คณะฯ ทุก 2 ปี 9. ประเมินผล โดย คณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกทุก ๆ 5 ปี
--	--	--

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีสำนักวิทยบริการ ที่มีหนังสือด้านการพัฒนาชุมชน การบริหารจัดการและด้านอื่น ๆ รวมถึง ฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น ส่วนระดับคณะก็มีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง นอกจากนี้คณะต้องมีอุปกรณ์ ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักวิทยบริการ ในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือ นั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชามีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่น ๆ ที่จำเป็น ตลอดจนสอบถามความต้องการของนักศึกษาถึงความต้องการเพิ่มเติมของทรัพยากรการเรียนการสอนที่ยังขาดแคลน

ในส่วนของคณะจะมีห้องสมุด เพื่อบริการหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง และคณะจะต้องจัดสื่อการสอนอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เป็นต้น

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของคณะ ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าหอสมุดกลาง และทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้วยังต้องประเมินความพอเพียงและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ ทั้งความต้องการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาประเมินความต้องการ ความเพียงพอของการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนโดยรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

เป้าหมาย	การดำเนินงาน	การประเมินผล
1. จัดให้มีห้องเรียน ทรัพยากร สื่อและช่องทางการเรียนรู้ ที่เพียงพอ เพื่อสนับสนุนทั้ง การศึกษาในห้องเรียน นอกห้องเรียน และเพื่อการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ	1. จัดให้มีห้องเรียนที่มีความพร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการสอน การบันทึกเพื่อเตรียมจัดสร้างสื่อสำหรับการทบทวนการเรียนรู้ 2. จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา และสื่อเพื่อการเรียนรู้	1. จำนวนนักศึกษาที่เข้ามาใช้บริการศึกษาค้นคว้า 2. สถิติของจำนวนหนังสือตำรา และสื่อที่มีให้บริการ และสถิติการใช้งานหนังสือตำรา 3. ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอนจะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอนประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

หลักสูตรเป็นผู้เสนอความต้องการในการแต่งตั้ง และเสาะหาผู้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ โดยต้องมีผลงานหรือประสบการณ์ด้านการพัฒนาซึ่งตรงกับหัวข้อที่จะให้สอนเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการประจำคณะ พิจารณาก่อนกรอง ตามลำดับ

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้ด้านการพัฒนาชุมชน

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถบริการให้ อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวก ซึ่งจำเป็นต้องให้มีการฝึกอบรมเฉพาะทาง เช่น การเตรียมห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ในเวลาที่อาจารย์ต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเป็นสื่อช่วยสอน อีกทั้งให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ในงานพัฒนาชุมชน และสาขาที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการ

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการอื่น ๆ แก่นักศึกษา

คณะมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียน สามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษา และต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา (Office Hours) เพื่อให้ นักศึกษาเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้ ต้องมีที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำ กิจกรรมแก่นักศึกษา

5.2 การอุทิศตนของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขอคณะกรรมการคำตอบในการสอบ ตลอดจนดูแลและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้ โดยทำการประเมินการสอน การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ซึ่งนักศึกษาสามารถที่จะประเมินตรวจสอบซึ่งทำได้โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ แบบประเมินการสอนของ อาจารย์ เป็นต้น

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

สำหรับความต้องการกำลังคนสาขาการพัฒนาชุมชน คาดว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งนี้คณะฯ โดยความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยจัดการสำรวจความต้องการแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการศึกษาข้อมูลอันเกี่ยวเนื่องกับการประมาณความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนรับนักศึกษา

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่	ปีที่
	1	2	3	4	5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสายา / สาขาวิชา (ถ้ามี)	✓	✓	✓	✓	✓
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดการสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และมคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
6. มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 เมื่อปีที่ผ่านมา		✓	✓	✓	✓
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาด้านการเรียนการสอนและอื่น ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
(12) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการเรียนการสอนและทรัพยากรสนับสนุนในสาขา เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	✓	✓	✓	✓	✓
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย / บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				✓	✓
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					✓
รวมตัวบ่งชี้บังคับที่ต้องดำเนินการ (ข้อ 1-5) ในแต่ละปี	5	5	5	5	5
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	9	10	10	11	12

หมวดที่ 8 การประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้นพิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุก ๆ หัวข้อว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา การอภิปรายโต้ตอบจากนักศึกษา การตอบคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว สามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน

การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาที่จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

1.2. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นักศึกษาได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา และการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวมนั้นจะกระทำ เมื่อนักศึกษาเรียนอยู่ชั้นปีที่ 4 อาจต้องออกปฏิบัติงานในรายวิชา ฝึกประสบการณ์ด้านการพัฒนาชุมชน เป็นเวลา 4 เดือน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่อาจารย์จะไปนิเทศนักศึกษา ตลอดจนติดตามประเมินความรู้ของนักศึกษาว่าสามารถปฏิบัติงานได้หรือไม่ มีความรับผิดชอบ และยังมีข้อบกพร่องในด้านใด มีการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาพรวมและในแต่ละรายวิชา

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 4 ปี

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

จากการรวบรวมข้อมูล จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชากรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันทีซึ่งจะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำได้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุก ๆ 5 ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต